

Y

CAROL MAWR,

Pw ganu ar "Hope to Have."

LLANRWST:
ARGRAFFWYD GAN JOHN JONES.
1848.

Dafydd Williams
Tan y Ffynon
CAROL MAWR, & C.

1849

I'w Ganu ar "Hope to Have".

YMLAWENHAWN yn Ngrist ein Brenin
Yn dragwyddol efe yw'r gwreiddin;
Cyfoded pawb sydd yn ei garu,
Am fawl yr wy'n ei orfoleddu;
Galw, os wyt yn ddyn ysbrydol,
Ar fin y dydd ar Frenin Dwyfol;
Trwy lawenydd, tro dy Luniwr
Yn ben gortoledd, fel gwir filwr.
Y Brenin anwyl yw dy Brynwr,
Doed pawb sy'n perchen calon hylwydd
I lawenhau yn Ngrist yr Arglwydd:
Ac os y'ch chwi yn bur ffyddloniaid,
Rhowch fawl ar dwyn fel wyn diniwaid
Mwyn gyda'r dydd i Geidwad enaid.

2

Holl blant y byd, sy'n cym'ryd canu
Fel coeg oferedd i'w difyru,
Gan feddwl hyn, na ofyn Seilo
I'r hai'n i gyd ond eiste' i wrando,

Canai'r holl Brophwydi hyfryd,
 A phob dduwiol yn y cyntyd,
 Mwyngall ydoedd y gyn'lleidfa,
 Mewn diniweidrwydd a mwyneidd-dra
 A'n mawl mor rydd i Fab Mareia.
 Enoc oedd y cynta'n seinio
 Mawl diogel i Dduw Iago,
 Ac Abr'am bur, â chalon hyfryd,
 A ganai'n dduwiol am'r addewid,
 Yn ufydd lawen i'w Anwylyd.

Fe ganodd Moses, a'i frawd Aaron,
 Yn llawen iawn, a'r holl dduwiolion,
 A Miriam deg ar ol mordwyo
 A dawnus iawn bu yn cydseinio;
 Canodd Barac a Debera,
 Gân yn siwr i'r gwir Fessia,
 Mewn arwydd hynod yr oedd Hannah
 Yn eilio cân ac Elicana,
 Mewn agwedd lawen ac Eliah,
 Canodd Dafydd yn dra dawnus,
 Job a Solomon mor hwylus;
 I'r Iesu canodd Heseia,
 Wr gwiw a llariaidd mewn call eiria',
 A Duw mor dirion a'i gwrandawai.

Mor ddawnus hefyd 'roedd Esia
 Yn gorfoleddu yn yr ail Adda,
 A Jeremia a ganai'n ufydd,
 Ac Eliseus ac Asaph hylwydd,
 Eseciel, Hosea, Daniel dyner,
 Roent fynych glod i Dduw'r uchelde

Jona, Amos hur, a Meica,
 Yn sicr iawn a Secaria,
 'Roedd Ioel yn canu a Malacia,—
 Wel dyma demlau Duw bendigaidd
 Mewn gras hylwydd gwir Israeliaid,
 A dyma'r puraidd hardd gwmpeini,
 Oedd deg en dawu, trwy lawn oleuni,
 Yu canu a unol cyn ei eni.

Fe ganodd Secarias garol,
 'Rol geni Ioan Fedyddiwr duwiol,
 Pan ddaeth yr angeloddiwrth Fair olan,
 Gu ddoniol iaith, fe ganodd hithau;
 Yr Yspryd Glan oedd yn ei llenwi,
 Achos gwiw deg i'w chysgodi,
 Am fod yr Archoffeiriad ffyddlon,
 Blaguryu siriol, rhosyn Saron,
 Yn Oen iach hylwydd, yn ei chalon.
 Ac yn ngyflawnder yr amseroedd,
 Y forwyn fendigedig ydoedd,
 Aeth i Beth'lem, Dinas Dafydd,
 I'w threthu yn oliawn ddoniol ddeunydd
 Y hur wryfes bu mor ufydd.

Ac yno ganwyd ein gwir Eneiniog, (og,
 Rhwng ých ac asyn, gwych iawn Dw'ys-
 Heb gryd na gwely i'r Iesu, ond preseb,
 Oedd gywaith hardda', gwir ddoethin-
 Ni bu erioed y fath lawenydd, (eb;
 A gwiwlan gann ar blygein ddydd.
 Yn yr wybren gan geriwbiaid,
 Mwyn lu'n mynegi o'r Nef fendigaidd,

Newyddion hael i'r gwael fugeiliaid,
 Y fod y sanctaidd rasol rosyn
 Gwir ei gariad glân flaguryn,
 Wedi ei eni gan Fair hynod,
 Heb ddim i drin y mwynadd Drindod
 Ond cadacha' am Fab Duw uchod.

Ystyria ddyn sy'n llawn o falchder,
 A gwel Fab Duw o wlad'r uchelder
 Yn dangos â'i ddeheulaw'n bylwydd,
 Y ffordd i wlad Caersalem newydd,
 Sef byw mewn cariad gostyngedig
 Fel Brenin Ne', mwyn brynwr unig
 Dewisai Mair ei fam ddiniwaid
 Letya gyd a'r anifeiliaid,
 O flaen tai gwychion pechaduriaid.
 Pan oedd e'n faban yn ei rwymyn,
 Uffern oll a godai i'w erbyn,
 Herod greulon a'i herlidiau,
 A phedalr mil ar ddeg a laddai,
 A'i gais oedd fawr i geisio ei ddifa.

Wel dyma Grist pen pob cadernid
 Yn faban bach yn cael ei erlid
 O'i wlad ei hun i blith dieithriaid
 Rhyfeddol Oen oedd lân ddiniwad;
 Wel dyma ef yn llawn o degwch,
 Fel bugail da'n myn'd i'r anialwch
 I chwilio am ddafad a gollasa'
 Mewn diniweidrwydd i'w dwyn adre'
 Fel gwas gweddus ar ei 'sgwydda:
 A dyma'r gwir flagurun goreu,

O rasmusol wreddin Jësse,
 Aeth oddiamgylch trwy dosturi,
 Er mwyn enaid dyu i wneud daioni,
 O'i fawr ragluniaeth mae golenni.

Crist Frenin nef yw'r pen Conquerwr,
 Llew o lwyth Juda'r gwir Iachawdwr,
 Gorchfygodd holl alluoedd annwn,
 Fu arno yn gosod pob temtasiwn;
 Crist a'i wyntyll a wnai'n buraidd,
 Un Mair Magdalen, ferch aflunaidd,
 A'r hyfryd Haul cytiawnder tirion,
 A'i wres a dodda wraidd ei chalon,
 I'r llawr fe reda 'n ddagra' beilltion;
 Crist sydd Feddyg i'r briwedig,
 Crist sydd geidwad gwynfydedig,
 Crist yw'r gwir sarff bres fendigaid,
 A roes eli i'r Israeliaid,
 Mae fe'n ddigonol Feddyg enaid.

Er iddo roddi mawr arwyddion,
 Trwy'r hollol ddawn i'r holl Ieddewon,
 Fe safai'r rhain, heb ffydd yn ffyrnig,
 Mor noeth a dwend yn wrthodedig:
 Dewisent gysgod, yn lle sylwedd
 A ddaeth i agoryd porth trugaredd,
 I yru'n gyfaill publicanod
 Hyll iawn eu buchedd, llawn o bechod.
 Ei fod trwy dwyll yn gwneuthur tralloed
 Er hyny'r T, wwsog glân bendigaid,
 Oedd dra addfwyn a diniwaid,
 Yn galw ato'r holl bechaduriaid

A fae dan glwy' hwy gaent dderbyniad,
Cyffuriau i gynnal corph ac enaid.

11

Gwir Haul Cyfiawnder pur yr hael-dad
A gogoenddus gwiw gynnyddiad;
Y pen a'r parch ar arch-offeiriad,
Ger bron Duw yw'r Oen diniwaid;
Ail Adda o'r Nef, heb gael ei wrando,
Ond ei ddiystyru a'i ddi-ras daro,
Ar ei wyneb Nefol Seilo;
'Rolchwysu'r gwaed wrth daer weddio,
Ei ddianrhydeddu a'i w'radwyddo;
Coroni ei ben â drain mor bigog, (og,
Ei droi mewn gwaed Oen Duw trugar-
Chwipio corph y grasol D'wysog
A giwail drain a'r ffangell glymog,
Trwy yr heolydd, Iôr dihalog.

12

Er bod ei gorph yn llawn o friwiau,
A gwaed yn rhedeg ar hyd ei ruddian,
Rhoent arno'r groes i'w chario ei lunan,
Fel Oen bu iawn Eneiniog Canaan;
Mor addfwyn oedd yr hen Ddihenydd,
Yn ymöstwng dan ei gystudd,
Mewn ung a blinder yn ei enaid
'Roedd ein Llywydd dan ddwylo'r-
lleiddiaid, (gariad;
Hawddgara' o'r gwŷr yn diodde' o
Dioddefodd dyllu ei draed a'i ddwylo,
Ac wrth y pyst dioddefa'i hoelio;
Dioddefodd dros dair awr yn dirion,
I bynnu golud gwlad angylion,
Bur iawn byfrydle i'r Mab afradlon.

13

Wel dyma Grist o ran ein beian,
 O dan yr hoelion dur yn diodde:
 Gorchymynai fyn'd a'i fam oddiyno
 Rhag edrych arno yn dwys boenydio;
 Ac felly ca'dd yr Oen diniwaid
 Yno farw dros y defaid;
 Bu'r Haul-wea glir heb roi goleini,
 Pan oedd holl waed Mab Duw yn colli,
 Gwnai pawb ei adael mewn caledi;
 Dyma'r aberth difrycheulyd,
 A ddaeth i lawr o'r nefoedd hyfryd,
 I agoryd drws i sanctaidd Seion,
 O ystlys wên yr Arglwydd tirion,
 I'r llawr fe gerddai gwaed ei galon.

14

Rhown fendigedig foliant bennydd
 Am wobr addas y boren ddydd,
 Daeth Iesu Grist o'i wlad sancteiddiol
 I'r byd i farw dros ei bobol;
 Bob gwir greadur sydd rwymedig
 I ganu byth i'w enw'n unig,
 Nid oes na sant nac Arch-angylion
 Yn eiriol dros bechodau dynion,
 Ond sanctaidd Grist yr Arglwydd cyfion
 Am hyny cân, os wyt yn Gristion;
 Am lwys ammod ail i Simeon
 A ga'dd ei ollwng mewn tangnefedd,
 'Rol caffael ei Anwylyd sanctaidd
 Yn ei freichiau hawddgar fuchedd.

15

'R hwn a gusaodd Frenin Seion,
 Trwy helaeth iachawdwiaeth dirion,

Yr oedd ei galon, gallwn ddirnad,
 Llawenagŵr, yn llawn o gariad,
 Yn canu ei fawl yr awr ddiwaetha'
 A phren y hywyd yn ei freichian,
 Ar ben y daith yn myn'd yn dirion,
 'Rof cael ei lwyr ddymuniad union,
 Fab Duw yn gywlaidd yn ei galon,
 Saeus a gafodd yr un cysur;
 Nerthodd eli wrth ei ddolur, —
 Derbyniodd Crist y gwir Fessiah,
 Yn deg i'w dŷ i gyd giniawa;
 Ca'dd wledd wresogaidd nefol seigian.

16

Cais dithan ddyn sy'n llawn o bechod
 O'th holl ungder gael gollyngdod;
 Os curi di mewn ffydd a chariad,
 Trwy'r Mab anwyl, cei dderbyniad,
 Cofia am geisio'r peth angenrhaid,
 Sef arch, fel Noa, i gadw d' enaid,
 Yn amser haf, cyn delo'r gaua'
 Tra bo hi'n hin a'r haul wresoca';
 Anhwylyd hin fydd y nos hwyfa';
 Nid ydyw hoedi dyn ond bregus,
 Meddwi hyn, bydd wylidwrus,
 Heddyw fel y pren yn impio, —
 Y fory'n ail i'r dail yn syrthio, (guddio.
 Mewn arch a'i gwedd yn gaeth i'w